

Δημοτικά Έργα Ενεργειακής Αναβάθμισης : Όροι και Προϋποθέσεις Χρηματοδότησης

Στάθης Ραγκούσης
Διευθύνων Σύμβουλος Π.Ε.Τ.Α. Α.Ε.

**Αειφόρα Ενεργειακά Σχέδια Δράσης στους Δήμους της Ελλάδας:
Χρηματοδότηση, Υλοποίηση, Παρακολούθηση**

Ναύπλιο, 17 Οκτωβρίου 2014

ManagEnergy

**ΚΑΠΕ
CRES**

ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ
ΚΑΙ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Π.Ε.Τ.Α. Α.Ε.

Προσδιορισμός του αντικειμένου χρηματοδότησης

- Κατηγορίες έργων
- Εκτίμηση προϋπολογισμού επένδυσης / κατηγορία έργου
- Εκτίμηση συνολικού ύψους επενδύσεων

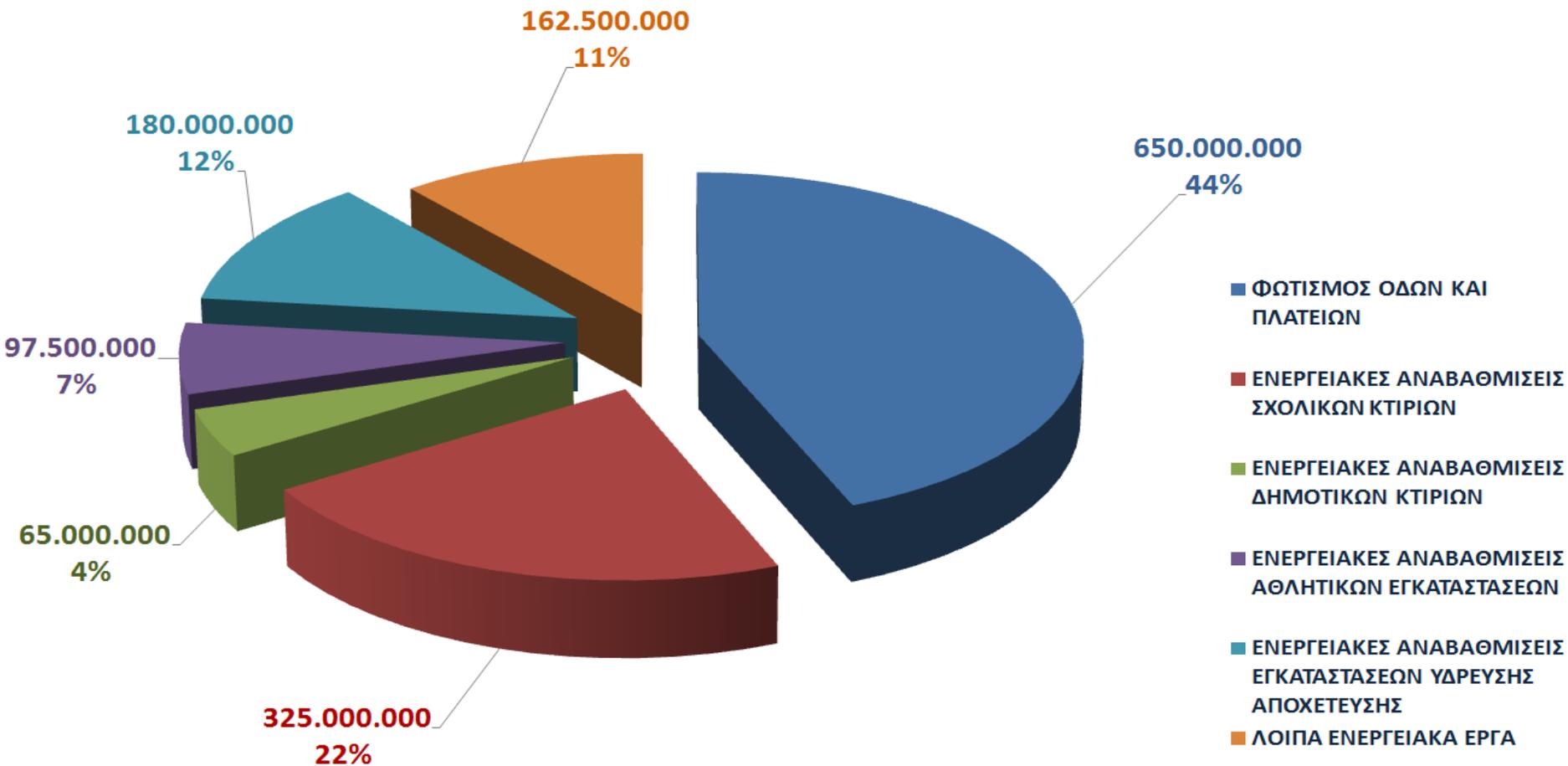
Κατηγορίες έργων

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ
ΦΩΤΙΣΜΟΣ ΟΔΩΝ ΚΑΙ ΠΛΑΤΕΙΩΝ	<i>Αντικατάσταση φωτιστικών σωμάτων με νέα μειωμένης κατανάλωσης. Εγκατάσταση συστημάτων diming και τηλεπαρακολούθησης λειτουργίας.</i>
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΕΙΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ	<i>Βελτίωση της αποδοτικότητας των συστημάτων θέρμανσης, φωτισμού, ψύξης. Ενεργειακή αναβάθμιση κελύφους κτιρίων.</i>
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΕΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ	<i>Βελτίωση της αποδοτικότητας των συστημάτων θέρμανσης, φωτισμού, ψύξης. Ενεργειακή αναβάθμιση κελύφους κτιρίων.</i>
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΕΙΣ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	<i>Βελτίωση της αποδοτικότητας των συστημάτων θέρμανσης, φωτισμού, ψύξης. Ενεργειακή αναβάθμιση κελύφους κτιρίων.</i>
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΕΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ	<i>Βελτιστοποίηση λειτουργίας αντλιοστασίων και συστημάτων λειτουργίας ΒΙΟΚΑ</i>
ΛΟΙΠΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΑ ΕΡΓΑ	<i>Αντικατάσταση οχημάτων με νέα αποδοτικότερα. Χρήση βιοκαυσίμων.</i>

Εκτίμηση συνολικού ύψους επενδύσεων

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	ΑΡ ΟΤΑ	ΑΡ ΕΡΓΩΝ / ΟΤΑ	ΚΟΣΤΟΣ / ΕΠΕΝΔΥΣΗ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΥΨΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΦΩΤΙΣΜΟΣ ΟΔΩΝ ΚΑΙ ΠΛΑΤΕΙΩΝ	325	1	2.000.000	650.000.000
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΕΙΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ	325	10	100.000	325.000.000
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΕΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ	325	2	100.000	65.000.000
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΕΙΣ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	325	1	300.000	97.500.000
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΕΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ	200	30	30.000	180.000.000
ΛΟΙΠΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΑ ΕΡΓΑ	325	1	500.000	162.500.000
				1.480.000.000

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΥΨΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

Οικονομική Αξιολόγηση Επενδύσεων (1)

Παράμετροι αξιολόγησης:

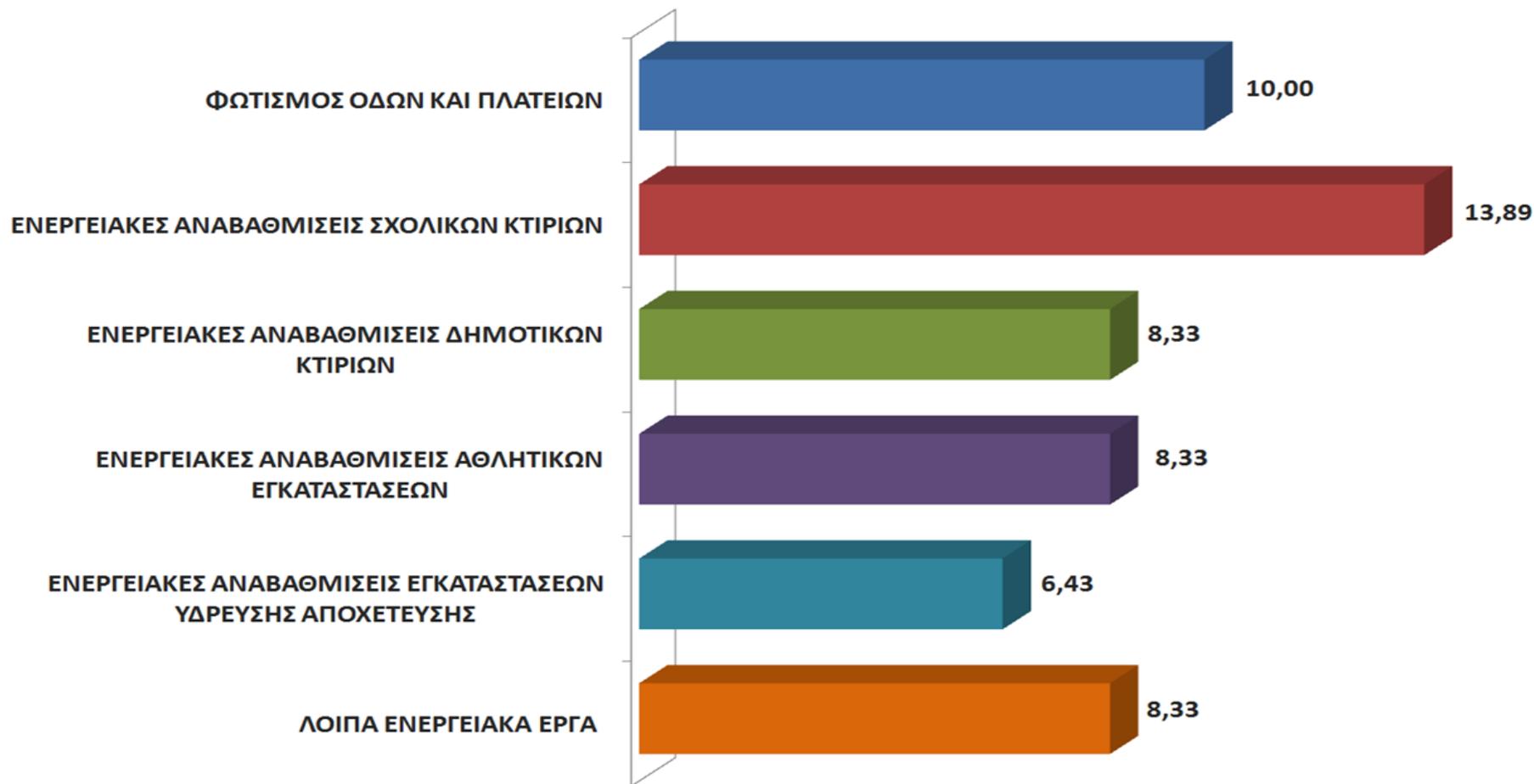
- Ύψος επένδυσης
- Υφιστάμενο λειτουργικό κόστος
- Εκτιμώμενη εξοικονόμηση ενέργειας από τις επενδύσεις
- Εκτιμώμενη χρονική περίοδος ανάκτησης κεφαλαίων

Οικονομική Αξιολόγηση Επενδύσεων (2)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	ΕΤΗΣΙΟ ΚΟΣΤΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ / ΜΟΝΑΔΑ (€)	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΤΗΣΙΟ ΚΟΣΤΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	% ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗ ΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (€/ΕΤΟΣ)	PAYBACK PERIOD (yr)
ΦΩΤΙΣΜΟΣ ΟΔΩΝ ΚΑΙ ΠΛΑΤΕΙΩΝ	400.000	130.000.000	50%	65.000.000	10,00
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΕΙΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ	24.000	78.000.000	30%	23.400.000	13,89
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΕΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ	60.000	39.000.000	20%	7.800.000	8,33
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΕΙΣ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	120.000	39.000.000	30%	11.700.000	8,33
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΕΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ	350.000	70.000.000	40%	28.000.000	6,43
ΛΟΙΠΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΑ ΕΡΓΑ	200.000	65.000.000	30%	19.500.000	8,33
	1.154.000	421.000.000		155.400.000	

Σύγκριση περιόδων αποπληρωμής επένδυσης

ΕΤΗ ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗΣ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

Χαρακτηριστικά των επενδύσεων

- Οι επενδύσεις στις δημοτικές δράσεις ενεργειακής αναβάθμισης είναι ανταποδοτικές επενδύσεις. Η εξοικονόμηση ενέργειας και κατά συνέπεια δαπανών στην πλειοψηφία των δράσεων
- Η χρονική περίοδος ανάκτησης των κεφαλαίων ποικίλει ανάλογα με το είδος της επένδυσης
- Αυξημένη βαρύτητα των τεχνολογικών κινδύνων (στον σχεδιασμό, στην υλοποίηση, στην μακροχρόνια απόδοση)
- Έλλειψη εμπειρίας δημοτικών υπηρεσιών στην μελέτη, δημοπράτηση και παρακολούθηση αυτής της κατηγορίας έργων

Πηγές χρηματοδότησης

- Ίδιοι πόροι
- Δανεισμός από το Δήμο (ΤΠΔ, JESSICA)
- Επιχορήγηση από Εθνικούς και Ευρωπαϊκούς πόρους (ΕΣΠΑ, Πράσινο Ταμείο)
- Ιδιωτική χρηματοδότηση / χρηματοδότηση από τρίτους (Χ.Α.Τ.)

ΧΑΤ (Χρηματοδότηση Από Τρίτους)

- Ο Ιδιωτικός Φορέας αναλαμβάνει να εξασφαλίσει την χρηματοδότηση του έργου με ίδια κεφάλαια και δανεισμό, του οποίου εγγυάται την αποπληρωμή του
- Η χρηματοδότηση αποπληρώνεται από τα έσοδα που παράγει το έργο (Χρηματοδότηση έργου και όχι χρηματοδότηση φορέα). Οι εξασφαλίσεις που παρέχονται στον δανειστή συνδέονται μόνο με την απόδοση του έργου
- Η αποπληρωμή εξαρτάται από την απόδοση του έργου (ενεργειακής υπηρεσίας) που σχεδιάζει, κατασκευάζει και λειτουργεί με ευθύνη του ο Ιδιωτικός Φορέας
- Συνήθως η χρηματοδότηση έργου μέσω ΧΑΤ προϋποθέτει τη δημιουργία Εταιρείας Ειδικού Σκοπού με την οποία υπογράφει συμβάσεις ο ΟΤΑ
- Προϋπόθεση για την εξασφάλιση της χρηματοδότησης είναι η δυνατότητα του ΟΤΑ να παρέχει εγγυήσεις για την καταβολή των αμοιβών του Ιδιωτικού Φορέα που αναλαμβάνει την εκτέλεση του έργου (πχ εκχώρηση ανταποδοτικών τελών)

ΧΑΤ (Χρηματοδότηση Από Τρίτους)

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

- Μεταβίβαση του συνόλου σχεδόν των κινδύνων στον Ιδιωτικό Φορέα:
  - Σχεδιασμού
  - Τεχνολογικοί
  - Απόδοσης
  - Οικονομικοί
  - Χρονοδιαγράμματος κλπ
- Δεν εξαρτάται από την δανειοδοτική ικανότητα του ΟΤΑ
- Δεν αυξάνεται το ύψος του δανεισμού του ΟΤΑ

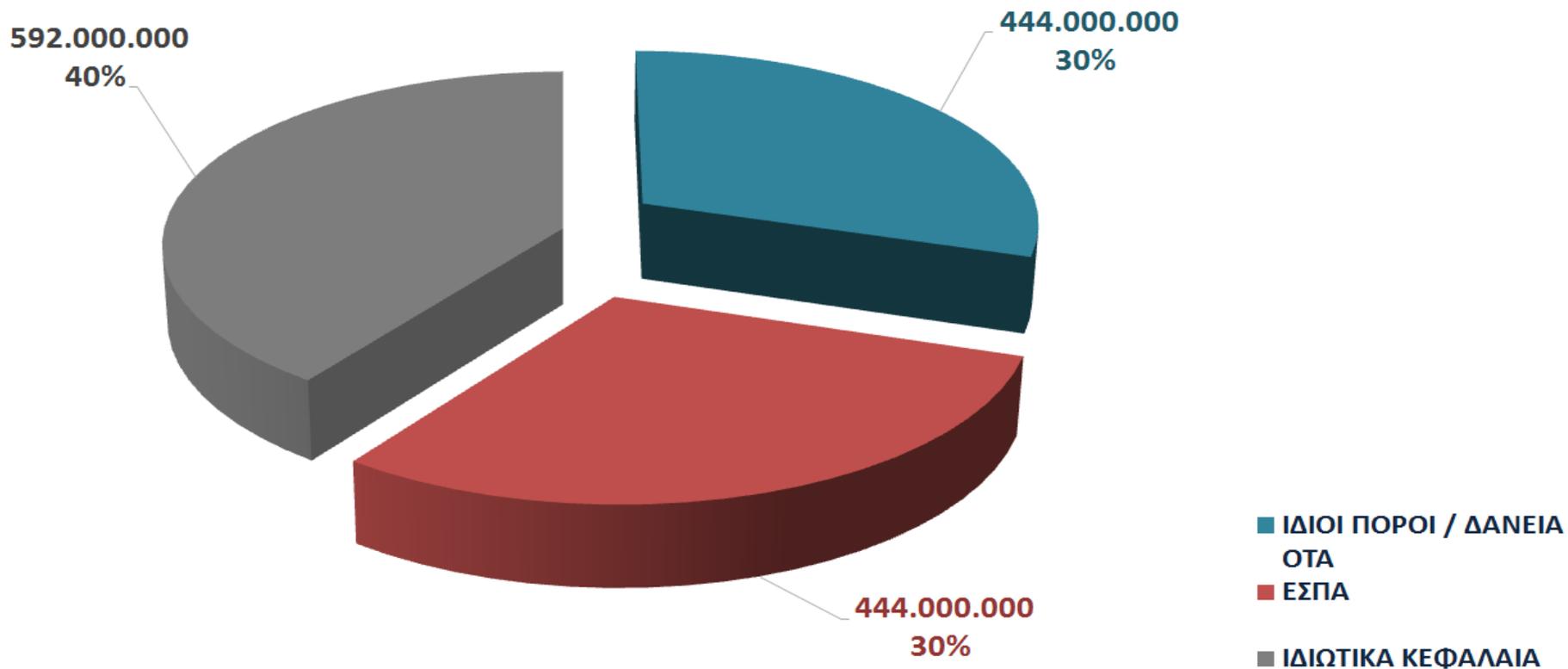
ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

- Δυσκολότερη η εξασφάλιση της χρηματοδότησης του έργου σε σχέση με τον δανεισμό του ΟΤΑ
- Υψηλότερο κόστος χρήματος για την χρηματοδότηση του έργου
- Μικρότερο όφελος στον προϋπολογισμό του ΟΤΑ
- Σύνθετες και μεγαλύτερης διάρκειας διαδικασίες δημοπράτησης και σύναψης σύμβασης
- Σύνθετες και πολύπλοκες συμβάσεις μεταξύ του ΟΤΑ, του Ιδιωτικού Φορέα και των Δανειστών

Χρηματοδοτικά σχήματα

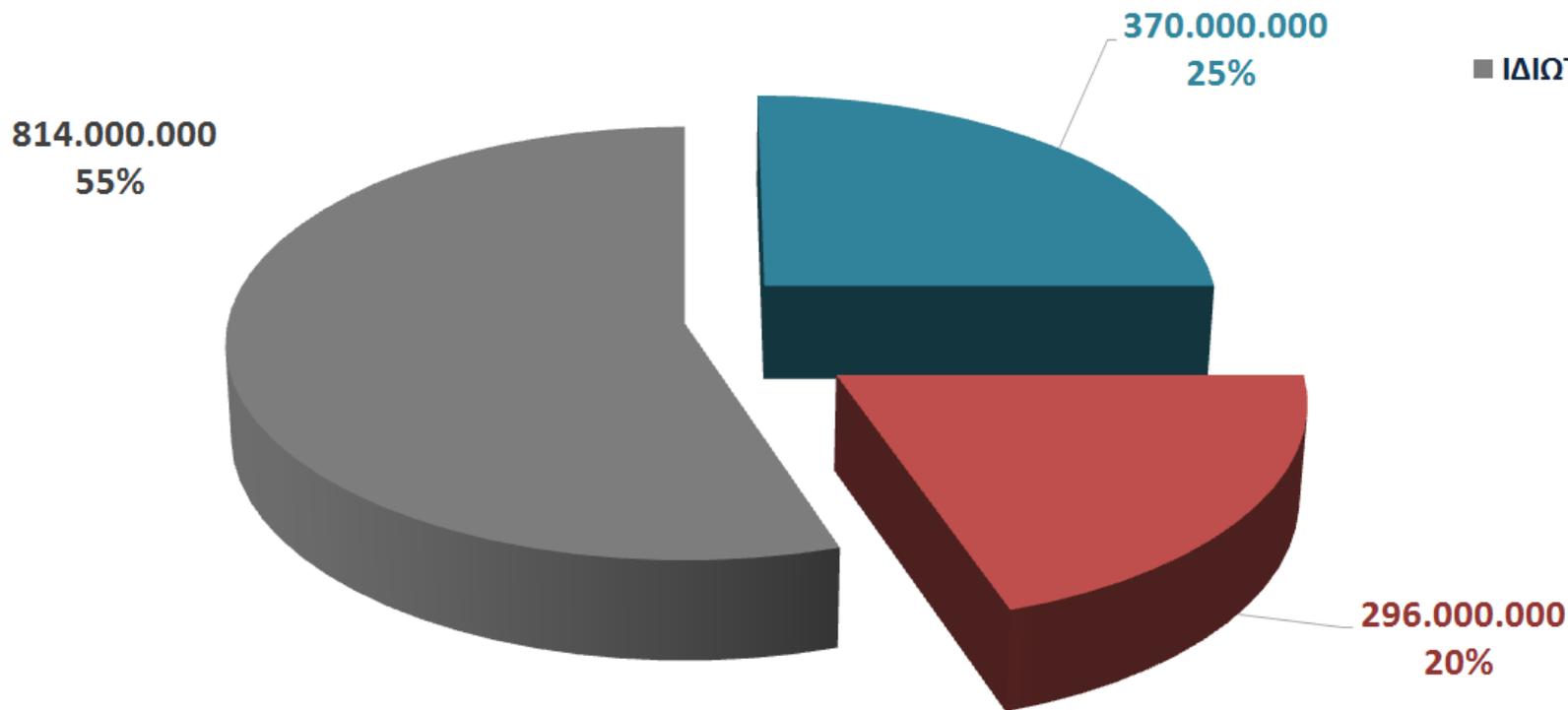
- Ο εκτιμώμενος προϋπολογισμός των επενδύσεων (περίπου 1,5 δις €) δεν είναι δυνατόν να καλυφθεί μόνο από μία πηγή χρηματοδότησης.
- Η επιλογή χρηματοδοτικών σχημάτων, στα οποία συμμετέχουν και συνεισφέρουν όλες οι πηγές χρηματοδότησης, είναι ικανή και αναγκαία συνθήκη για την κάλυψη του συνόλου των αναγκών των Δήμων.
- Η συνεισφορά της καθεμιάς πηγής χρηματοδότησης στο χρηματοδοτικό σχήμα, κρίνεται κατά περίπτωση και εξαρτάται κυρίως από την κατηγορία του έργου ενεργειακής αναβάθμισης. (δυσκολότερη η ΧΑΤ σε έργα με μακρές περιόδους αποπληρωμής).
- Μία εκτίμηση της συνεισφοράς των διαφορετικών πηγών χρηματοδότησης στην κάλυψη του συνόλου των αναγκών είναι η ακόλουθη:

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΣΕΝΑΡΙΟ Α'

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΣΕΝΑΡΙΟ Β'

- ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ / ΔΑΝΕΙΑ ΟΤΑ
- ΕΣΠΑ
- ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Προϋποθέσεις για την εξασφάλιση χρηματοδότησης (1)

- Εξασφάλιση πόρων για την κάλυψη του κόστους ωρίμανσης των έργων (μελέτες και δημοπρατήσεις)
  - Εθνικοί πόροι (Λογαριασμός του ΤΠΔ)
  - Κοινοτικοί πόροι (Τεχνική Βοήθεια ΕΣΠΑ, ELENA)
    - Κρίσιμος ο ρόλος των Περιφερειών που διαχειρίζονται τους πόρους της Τεχνικής Βοήθειας μέσω των ΠΕΠ και που ενδείκνυνται να διεκδικήσουν πόρους του ELENA για τους Δήμους της περιοχής τους.
- Οι δημοτικές ενεργειακές επενδύσεις είναι στην πλειοψηφία τους κοινές για όλους τους ΟΤΑ και κατά συνέπεια είναι σκόπιμο να τυποποιήσ τους σε όλα τα στάδια της υλοποίησής των
  - Αναγκαία η ανάληψη πρωτοβουλίας από ΥΠΕΚΑ για το συντονισμό της δράσης και την θεσμική επίλυση προβλημάτων που ανακύπτουν (τεχνικές προδιαγραφές, ΔΕΔΔΗΕ κλπ)

Προϋποθέσεις για την εξασφάλιση χρηματοδότησης (2)

- Οι ενεργειακές επενδύσεις είναι ανταποδοτικές επενδύσεις και κατά συνέπεια είναι απαραίτητο να δοθεί η δυνατότητα σε όλους τους ΟΤΑ να μπορούν να προσφύγουν και σε δανεισμό για την χρηματοδότησή τους
- **Ειδικότερα για εξασφάλιση Χρηματοδότησης από Τρίτους (Χ.Α.Τ.)**
  - Οι κρατικές και κοινοτικές επιχορηγήσεις πρέπει να λειτουργήσουν ως μηχανισμός μόχλευσης ιδιωτικών κεφαλαίων. Μείωση των κινδύνων που αναλαμβάνουν οι ιδιώτες και βελτίωση της ανταποδοτικότητας των επενδύσεων.
  - Συνεργασία Δήμων και ενιαία δημοπράτηση έργων που ανήκουν στην ίδια κατηγορία. Μεγαλύτεροι προϋπολογισμοί των διαγωνισμών. (επίτευξη οικονομιών κλίμακας για όλους τους εμπλεκόμενους).

Προϋποθέσεις για την εξασφάλιση χρηματοδότησης (3)

Ειδικότερα για εξασφάλιση Χρηματοδότησης από Τρίτους (Χ.Α.Τ.)

- Συγκρότηση συμβουλευτικού υποστηρικτικού μηχανισμού των Δήμων στην ωρίμανση, δημοπράτηση και σύναψη συμβάσεων με τους Αναδόχους - Χρηματοδότες
- Αξιοποίηση σύγχρονων μεθόδων προβολής των έργων προς δημοπράτηση, ώστε να προσελκυσθεί το ενδιαφέρον ιδιωτών και να αυξηθεί ο ανταγωνισμός
- Καταχώρηση των έργων στην διαδικτυακή πύλη InvestOTA.gr

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ InvestOTA;

ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗ ΝΕΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

HELPDESK

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Αναζήτηση Έργων

Επιλογή Περιφέρειας

Επιλογή Δήμου

Τομέας Έργου

Στάδιο Κατάστασης Έργου

Ελάχιστος Προϋπολογισμός

Μέγιστος Προϋπολογισμός

Καθαρισμός

Αναζήτηση

Λίστα Έργων

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ
ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΚΙΝΗΤΟΥ

ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΙΑΜΑΤΙΚΗΣ ΠΗΓΗΣ/
ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΜΟΝΑΔΑΣ ΚΑΙ Ε...

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΗΣ
ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΠΟΛΥΧΩΡΟΥ
ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΩΝ
ΑΡΧ.

Αποτελέσματα Αναζήτησης

- Σύνολο Έργων: 61
- Σύνολο Προϋπολογισμού Έργων: 558.478.359€

Ευχαριστώ για την προσοχή σας

Στοιχεία Επικοινωνίας

ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ - ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ - ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία Ο.Τ.Α. (Π.Ε.Τ.Α. Α.Ε.)

Ηπείρου 11, 10433, Αθήνα

Τηλέφωνο: 213 215 56 00

Fax: 213 215 56 24

website: www.info-peta.gr

email: peta@info-peta.gr

Π.Ε.Τ.Α. Α.Ε.